

Atnaujinta 2020-08-31

Jaunimo reikalų departamentas prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau - JRD), remdamasis Sveikatos apsaugos ministerijos (SAM) kartu su Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (SADM) pateiktomis rekomendacijomis bei ekstremaliosios situacijos valstybės operacijų vadovo sprendimais, informuoja su jaunimu dirbančius asmenis dėl veiklų **vykdymo nuo rugsėjo 1 d.**

Paslaugas jaunuoliams galima teikti, pasirenkant vieną arba dubliuojant kelis iš žemiau pateiktų būdų:

1. Veiklų organizavimas viduje

Viduje darbas organizuojamas:

- Lankytojams dėvint nosį ir burną dengiančias apsaugines priemones (veido kaukes, respiratorius ar kitas priemones), išskyrus neįgalumą turintiems asmenims, kurie dėl savo sveikatos būklės to daryti negali (tuomet rekomenduojami dėvėti veido skydelį). Prie įėjimo į įstaigą pateikti informaciją. Sprendimą, dėl darbo vietoms būtinų sąlygų galite rasti [čia](#).
- Teikiant individualias konsultacijas. Dirbant tiesiogiai su jaunuoliais svarbu laikytis ne mažesnio nei 1 metro atstumo ir higienos reikalavimų (rankų dezinfekcija, kosėjimo, čiaudėjimo etiketas. Bendrosios taisyklės, dėl covid-19 prevencinių priemonių galite rasti [čia](#)).
- Vykdam darlą grupėje su jaunimu (galima tik struktūruota veikla). Rekomenduojamas grupės dydis iki 20 jaunų žmonių. Suprantame, kad ši rekomendacija pažeidžia atvirojo darbo su jaunimu principus, tačiau saugumas ir laikymasis operacijų vadovo sprendimų yra šiuo metu svarbiausias.
- Renginiai. Atvirieji jaunimo centrai ir erdvės gali organizuoti renginius uždaroje erdvėje užtikrinant žiūrovų ir (ar) dalyvių registravimą el. būdu, neribojant žiūrovų ir (ar) dalyvių skaičiaus uždaroje erdvėje. Jei organizatoriai to negali užtikrinti, renginyje leidžiama dalyvauti ne daugiau kaip 300 žiūrovų ir (ar) dalyvių. Privaloma laikytis saugaus atstumo.

Siūlome, kad įstaigos viduje atsirastų nauji susitarimai su jaunais žmonėmis, kol yra laikini apribojimai. Jaunimo darbuotojams siūlome informuoti, nura minti lankytojus apie pokyčius (chat, facebook grupėse ar kita), jog siekiant saugumo, prevencijos bus ribojami lankytojų srautai įstaigos patalpose.

Atkreipiame dėmesį, Jeigu įstaiga turi daugiau nei vieną patalpą, tai vienu metu gali vykti kelios darbo su jaunimu grupės. Pvz. esant keturiems jaunimo darbuotojams ir turinti keturias skirtingas erdves įstaigos patalpose - gali vykti darbas su 4 jaunimo grupėmis tuo pat metu, jeigu yra nuspręsta, kad tokio pobūdžio veiklai nėra galimybių persikelti į lauką ir galima užtikrinti, jog grupės nariai tarpusavyje nesusitiks. Tarp skirtingų grupių veiklų turi būti užtikrinama bent 10 minučių pertrauka, per kurią patalpos išvalomos ir išvėdinamos.

2. Veiklų organizavimas lauke

Rekomenduojame, atsižvelgiant į oro sąlygas, kaip įmanoma daugiau veiklų, individualų konsultavimą perkelti ir organizuoti lauke (pvz., finansavimo konkurso ribose numatyti filmų vakarai, įstaigos suplanuotos šventės ar kita). Svarbu - organizuoti renginius atvirose erdvėse, atvirieji jaunimo centrai ir erdvės gali, jei užtikrinamas tarp dalyvių ne mažesnis nei 1 metro atstumas. Dalyvių skaičius nėra ribojamas.

Bendrojo pobūdžio reikalavimai:

Lankytojų informavimas ir stebėjimas

1. BENDROSIOS REKOMENDACIJOS

Naudoti asmenines apsaugos priemones, rūpintis asmenine higiena:

- Dėvėti nosį ir burną dengiančias apsaugos priemones, ypač tose vietose, kur nėra galimybės išlaikyti saugaus (daugiau nei 2 metrų) atstumo nuo kitų asmenų ir vietose, kuriose sutinkami žmonės, su kuriais įprastai nebendraujama.
- Viešose uždaroje vietose nosį ir burną dengiančių apsaugos priemonių dėvėjimas privalomas!
- Laikytis kosėjimo, čiaudėjimo etiketo (kosėti ar čiaudėti prisidengus vienkartinę servetėlę arba į sulenktos alkūnės vidinę pusę).
- Kuo dažniau plauti rankas su muilu ir vandeniu, rankas muiluojant ne trumpiau nei 20 sek. Jei nėra galimybės nusiplauti rankų, naudoti rankų antiseptikus (dezinfekavimo priemones).
- Vengti liesti neplautomis rankomis veidą, akis, nosį, burną.

Laikytis socialinės distancijos priemonių:

- Turintiems ūmių viršutinių kvėpavimo takų infekcijų požymių (pvz., karščiavimas, sloga, kosulys, pasunkėjęs kvėpavimas ir pan.) likti namuose ir konsultuotis Karštąja koronaviruso linija tel. 1808 arba susisiekti konsultacijai su savo šeimos gydytoju.

Rūpintis aplinkos higiena:

- Dažnai vėdinti patalpas.
- Kasdien valyti dažnai naudojamus paviršius pvz., durų rankenas, laiptinės turėklus, elektros jungiklius, pultelius ir kt. Valyti įprastu muilu ar įprastiniais paviršiams skirtais valikliais.

PRIMENAME! Vyresniems nei 6 metų amžiaus asmenis privaloma dėvėti nosį ir burną dengiančias apsaugos priemones (veido kaukes, respiratorius, kitas priemones) viešose uždaroje vietose (viešajame transporte, paslaugų gavimo vietose ir pan.), išskyrus atvejus, kai paslaugos negalima suteikti paslaugos gavėjui būnant su kauke.

Nosį ir burną dengiančių apsaugos priemonių (veido kaukių, respiratorių ar kitų priemonių) leidžiama nedėvėti neįgalumą turintiems asmenims, kurie dėl savo sveikatos būklės nosį ir burną

dengiančių apsaugos priemonių (veido kaukių, respiratorių ar kitų priemonių) dėvėti negali ar jų dėvėjimas gali pakenkti asmens sveikatos būklei.

Ką daryti, jeigu turėjau sąlytį su sergančiuoju COVID-19 liga (koronaviruso infekcija) asmeniu?

Jeigu turėjote sąlytį su sergančiu asmeniu, ir jei pasireiškė ligos simptomai (karščiavimas, kosulys, pasunkėjęs kvėpavimas), nedelsiant kreipkitės į Karštąją koronaviruso liniją telefono numeriu 1808. Jei ligos simptomų nejaučiate, kreipkitės į NVSC tel. numeriu (8 5) 264 9676.

Kokius veiksmus turi atlikti įmonė, jeigu darbuotojui nustatomas COVID-19 ligos atvejis?

Įmonėje ar įstaigoje darbuotojui nustačius susirgimą COVID-19 liga, NVSC specialistai susisieks su administracijos atstovais ir jų prašo pateikti darbuotojų kontaktinę informaciją (jų vardus, pavardes, telefono numerius). Duomenys yra reikalingi specialistams, kad jie galėtų informuoti šiuos asmenis, nustatyti kokios rizikos sąlytį asmuo galėjo turėti su užsikrėtusiuoju ir suteikti rekomendacijas, kaip šiems asmenims reikia elgtis toliau.

Atkreipiame dėmesį, kad asmenys, specialistų įvardinti, kaip turėję didelės rizikos sąlytį su užsikrėtusiu COVID-19 liga (koronaviruso infekcija), turi būti izoliuoti.

Taip pat NVSC specialistai nurodo atlikti aplinkos valymą ir dezinfekciją naudojant 0,1 proc. natrio hipochloritą (skiedimas 1:100, jei naudojamas buitinis baliklis, kurio pradinė koncentracija dažniausiai 5 proc.) po valymo neutraliu plovikliu. Paviršius, kuriuos gali sugadinti natrio hipochloritas, reikia valyti 70 proc. koncentracijos etanoliu, prieš tai paviršius nuvalius neutraliu plovikliu.

Atliekant valymo darbus patalpose, galimai užterštose koronavirusu, siūloma naudoti šias asmens apsaugos priemones: daleles filtruojančius FFP2 arba FFP3 respiratorius; akinius arba veido skydelius; vienkartinius ilgarankovius skysčiams nepralaidžius chalatus ir buitines pirštines.

Vienkartinės asmens apsaugos priemonės, kurias naudojo valymą atlikęs asmuo, po panaudojimo išmetamos kaip užterštos atliekos, daugkartinio naudojimo priemonės turi būti nukenksminamos (dezinferuojamos) naudojant turimus produktus (pvz., 0,1 proc. natrio hipochloritą arba 70 proc. koncentracijos etanolį). Kai naudojami kiti cheminiai produktai, reikia vadovautis gamintojo rekomendacijomis (tinkamas paruošimas, naudojimas).

Dėmesys turi būti skiriamas dažnai liečiamiems paviršiams, langų, tualetų ir vonios kambario paviršiams. Visus tekstilės gaminius (pvz., patalynę, užuolaidas ir kt.) rekomenduojama skalbti 90° C temperatūroje naudojant skalbiklį. Jei dėl audinių ypatybių negalima naudoti karšto vandens, skalbiant tekstilę reikia naudoti specialias chemines medžiagas (pvz., baliklį ar natriohipochlorito turinčius produktus, skirtus tekstilės gaminiams).

Kur galima gauti daugiau informacijos dėl koronaviruso infekcijos?

Su koronaviruso infekcija ir šalyje galiojančia ekstremaliąja padėtimi susijusiais klausimais gyventojai ir ūkio subjektai konsultuojami telefono numeriu (8 5) 264 9676 kasdien (I–IV 8:00–17:00, V 8:00–15:45; savaitgaliais – 8:00–17:00).

Įstaigų vadovams rekomenduojama supažindinti jaunimo darbuotojus su pateiktomis rekomendacijomis ir nuspręsti dėl bendrų susitarimų įstaigos viduje bei apie tai informuoti lankytojus. Jeigu savivaldybės lygmeniu būtų teikiamos kitos rekomenduojamos nuostatos, dėl paslaugų ribojimo, prašome vadovautis savivaldybės administracijos priimtais nutarimais ar sprendimais.

Pasirenkant veiklos vykdymo formas svarbiausia yra atsižvelgti, vadovautis pagrindiniais reikalavimais, susijusiais su saugaus atstumo laikymusi, kontakto trukme ir tinkamų apsaugos priemonių parinkimu.

Dalinamės Vilniaus universiteto psichotraumatologijos centro parengtomis bendrosiomis rekomendacijomis dėl psichologinės sveikatos COVID-19 pandemijos metu. [Jas galite rasti čia.](#)

Kilus klausimams skambinkite ar rašykite:

Eglė Došienė, el.p. egle.dosiene@jrd.lt., tel. 8-655 88322

Gintarė Stankevičienė, el.p. gintare.stankeviciene@jrd.lt, tel. 8-683 63179

Daugiau informacijos apie dažniausiai užduodamus klausimus rasite [čia.](#)

Visais kitais atvejais dėvėti nosį ir burną dengiančias priemones neprivaloma, tačiau ir toliau rekomenduojama.

[Sprendimas dėl neformaliojo vaikų švietimo organizavimo būtinųjų sąlygų.](#)

Sprendimą, dėl darbo vietoms būtinų sąlygų galite rasti [čia.](#)

Bendrosios taisyklės, dėl covid-19 prevencinių priemonių galite rasti [čia.](#)

Dažniausiai užduodamų klausimų sąrašą rasite [čia.](#)

Visus valstybės lygio ekstremaliosios situacijos operacijų vadovo sprendimus galite rasti [čia.](#)

Taip pat JRD teikia rekomendacijas dėl ilgalaikių priemonių, skirtų jaunimui, įgyvendinimo savivaldybėse, siekiant mažinti COVID-19 pandemijos ir karantino pasekmes.

- 1. Užtikrinti jaunimo informavimą apie karantiną, jo apribojimus ir kt.**
 - proaktyviai bendradarbiauti su apskrityje veikiančiu jaunimo informavimo ir konsultavimo tašku / centru, teikti informaciją apie jaunimo situaciją;
 - nukreipti jaunuolius į Žinau Viską portalą www.zinauviska.lt, kuriame jaunuoliai gali gauti reikiamą informaciją įvairiais klausimais;

- jaunuolius informuoti apie patikimus informacijos šaltinius (LR Sveikatos apsaugos ministerija, LR Socialinės apsaugos ir darbo ministerija, Pasaulio sveikatos organizacija).
- 2. **Užtikrinti jaunų verslų palaikymo ir jaunimo įdarbinimo programas.**
 - užtikrinti, kad savivaldybėse veiktų jaunimo įdarbinimo programos;
 - užtikrinti paramą naujam, jaunam verslui per savivaldybes ir nacionaliniu lygiu;
 - užtikrinti jaunimo įdarbinimo, užimtumo vasaros laikotarpiu programas.
- 3. **Rūpintis fizinės ir psichoemocinės sveikatos paslaugų teikimo užtikrinimu savivaldybėje.**
 - rengti jaunimo užimtumo programas, siekiant išnaudoti galimybes būti gamtoje;
 - kalbėtis su vietos veiklos grupe dėl jaunimui palankios fizinės infrastruktūros plėtros (sporto aikštynai, "turnikai" ir pan.)
 - gerinti jaunimo galimybes gauti psichologo pagalbą;
 - ieškoti galimybių atviriems jaunimo centrams ar atviroms jaunimo erdvėms įsigyti sporto inventorių;
 - skatinti bendradarbiavimą ir programų vykdymą su visuomenės sveikatos biurais, psichikos sveikatos centrais.
- 4. **Palaikyti jaunimo bei su jaunimu dirbančias organizacijas.**
 - palaikyti ryšį ir stebėti jaunimo, su jaunimu dirbančių organizacijų situaciją;
 - teikti rekomendacijas jaunimo, su jaunimu dirbančioms organizacijoms dėl projektinių veiklų įgyvendinimo, siūlyti numatytoms veikloms nusimatyti atsarginius planus (ypač jei numatytos veiklos yra masiniai renginiai).

Rekomendacijos pirmiausia skirtos savivaldybių jaunimo reikalų koordinatoriams, tačiau tinkamos vadovautis visoms suinteresuotoms šalims.